

Dendrokronologisk undersøgelse
af træ fra udgravning i Kompagnistræde 4, Næstved.

af
Orla Hylleberg Eriksen

PRÆSTØ AMT

Kompagnistræde 4
05.07.07 Næstved
Næstved Museum ved Turi Thomsen.
Undersøgt af Orla Hylleberg Eriksen og Niels Bonde.
NNU j.nr. A8468

Træ fra udgravning
Ni prøver af *Quercus sp.*, eg og 3 prøver af *Fagus sp.*, bøg er undersøgt.

Syv ud af egetræsprøverne har splintved bevaret. Heraf har to barkring
bevaret (vinterfældning).
Seks egetræsprøver er dateret. Bøgetræsprøverne er ikke dateret og
krydsdaterer heller ikke indbyrdes.

På grundlag af den dendrokronologiske undersøgelse kan de daterede
prøver deles op i tre grupper mht. datering (se dateringsdiagram).

Gruppe 1

Denne "gruppe" består af én prøve (20921069). Yngste bevarede årring er
dannet i 1162. Prøven har 11 årringe i splintved. Fældningstidspunktet for
træet, som har leveret tømmer til prøven, kan fastsættes ca. 1170 e.Kr.

Gruppe 2

Denne gruppe består af fire prøver (20921029, 20921039, 20921059 og
20921079). To af prøverne har splintved bevaret. Yngste bevarede årring
er dannet i 1217 (20921079). Prøven har færdigdannet barkring,
vinterfældning. Fældningstidspunktet for træet, som prøven stammer, kan
fastsættes til vinterhalvåret 1217/18 e.Kr.
Samlet peger resultatet på datering af denne fase til 1218.

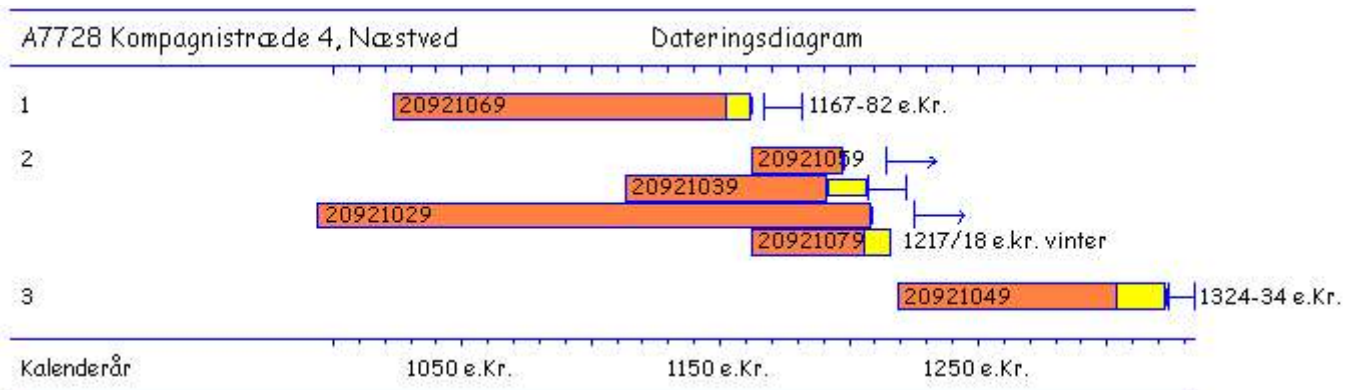
Gruppe 3

Denne "gruppe" består af én prøve (20921049). Yngste bevarede årring er
dannet i 1323. Prøven har 19 årringe i splintved. Fældningstidspunktet for
træet, som prøven stammer fra, kan fastsættes til ca. 1325 e.Kr.

Kurverne fra gruppe 1 og 2 er sammenregnet til en middelkurve
(20921101) på 224 år, som dækker perioden 994-1217.

Splintstatistik: $20(\div 5 + 10)$ år.

A7728 Kompagnistræde 4, Næstved - krydsdateringer med referencekurver							
	gr. 1+2	i gruppe 2	i gruppe 2	"gruppe 3"	i gruppe 2	"gruppe 1"	i gruppe 2
	2092101	20921029	20921039	20921049	20921059	20921069	20921079
Sjælland, 21900001	8.26	6.41	1.94	7.10	5.48	3.43	4.69
Stegeborg, 3007M002	5.16	4.90	2.10	2.49	2.39	1.48	4.90
Danmark - Svendborg, 4M000001	6.00	5.24	2.93	2.98	4.33	0.84	3.99
Jylland/Fyn, 9M456781	8.12	6.34	3.05	2.59	3.00	3.79	4.49
Slesvig-Holsten, DM100003	5.79	4.06	2.83	3.88	4.83	4.20	2.24
Niedersachsen, Nord, DM200005	6.96	5.41	5.03	4.50	4.02	3.28	3.22
Lüneburger Heide, DM200006	6.22	4.82	4.35	5.11	3.91	3.48	2.98
Niederlande Gemaelde, 0M020001	5.14	3.30	3.16	2.35	2.53	3.31	0.99
Gdansk, Pomerania, PM000004	4.25	3.93	2.83	3.54	5.28	2.03	1.94
Elblag, PM000007	5.02	3.84	3.86	3.44	4.84	2.54	2.22
Sydvestskåne, SM000001	4.19	3.11	0.50	4.93	3.97	2.18	3.27
Lund,Sverige, SM000006	4.55	3.12	0.76	5.45	4.32	2.61	3.98

A7728 Kompagnistræde 4, Næstved - Katalog								
Unders nr.	Beskrivelse	År	Marv	Splint	Slutring	Synkron position	Datering	Bem.
20921019	K353x781	45	5-6 cm	21 år	W vf	ikke dateret		
20921029	K476x925	216	< 1 cm	nej	H1	994-1209	efter ca. 1230	
20921039	K367:4x859	80	< 1 cm	ca.15	ca. 15	1113-1192	ca. 1200	
20921049	K286:1x971	105	10-15cm	19 år	S1	1219-1323	ca. 1325	
20921059	K494x1055	37	ja	nej	H1	1162-1198	efter ca. 1220	
20921069	K551x1094	140	10-11cm	10 år	S1	1023-1162	ca. 1170	
20921079	K362x1095	50	ja	12 år	W vf	1162-1217	1217/18	
20921089	K363x1096	53	ja	4 år	S1	ikke dateret		
20921099	K524:3x1108	37	ja	12 år	S1	ikke dateret		
20922019	K558x1093	104	?	-	H1	ikke dateret		bøg
20922029	K524:6x1097	143	?	-	H1	ikke dateret		bøg
20922039	K524:1x1101	70	?	-	W	ikke dateret		bøg

Tegnforklaring: W - waldkante (barkring). vf - vinterfældning. sf - sommerfældning. Hx - Heartwood (kerneved) x = antal. Sx - Sapwood (splintved) x = antal. Hx og Sx angiver årringe, som ikke er inkluderet i rubrikkerne År og Splint. H/S angiver Heartwood/Sapwood grænse.
! 4 årig cyklus påvist i årringsforløbet.